

Nogle ord fra NATENs grundlægger

I Ártúsinder har vi mennesker høstet alt, hvad naturen har at byde på. Vi har gjort brug af urter og vækster fra havet og jorden og med god appetit nydt godt af de rige og søde gaver fra den sunde bikube.

I senere tider – ved begyndelsen af den industri-elle revolution – ændrede vor opfattelse af naturen sig. Netop fordi den nye tid så ud til at kunne befri os for en del plagsomme sygdomme på andre måder end de naturlige. I vor tid oversvømmes apoteker og hospitaler af stadig nyere og bedre lægemidler. Den natur, som vi tidligere fæstnede al vor lid til, er kommet i anden række. For mange af nutidens medikamenter giver os en række bivirkninger, som vil helst ville undvære. Og nu ser det ud til, at vi mennesker begynder at se os tilbage. Naturen, som vi for en tid forlod og glemte i en moderne og hektisk hverdag, nyder nu respekt som aldrig før og er igen på vej mod sin retsmæssige plads i vort økosystem.

Efter flere år med eksem og en række besøg hos læger, der foreskrev en række piller og salver, som enten ikke virkede eller gav ubehag, kom jeg ved en tilfældighed i kontakt med bipollen. Året var 1978 og efter kun 5 dages brug var min eksem fuldstændig væk. Denne stærke oplevelse gav mig et ønske om at lære biene og bikuben bedre at kende. Hvor bien flittigt producerer næring nok til sig selv og menneskene omkring den, med stor iver.

De sidste 17 år har givet mig ny viden om bien og biprodukter. Jeg har været vidne til mange forandringer hos mennesker i alle aldre, takket være netop biernes produkter. Det er disse erfaringer, som har ført mig til NATEN®. En passende daglig dosis bipollen. Propolis og bidronninggelé vil give dig et rigeligt tilskud, som kan forhindre en masse plager og ubehag. Høst dine egne erfaringer og gør dine venner opmærksomme på NATEN®. Held og lykke!

Fås i Færøerne hos NATEN, O. Viðarlund 3, Tórshavn, tlf. 18649, 83649, 11644.

NATEN-grundlæggeren Ragnar Thjorðolfsson

I leygardagsbløðunum 10/2-1996 tekur Richard Mikkelsen saman um avrik sini sum formaður i Figgjargrunninum frá 1992 i skjótt háltvörðora.

Richard fer lætt og elegant um avleiðingarnar av teimum álvarsomu tiltekum, sum hann hevur gjørt ella verið við til at gera her á landi. Ti hesi orð frá mær.

Sum væntað fastheldur hann, at bankasamanleggingin (sum hjálpti Den Danske Bank at flyta eina skuld uppá meira enn eina milliard yvir á føroyingar) var rott.

Eftir minum tykki má ein og hver ærindadrangur hjá Den Danske Bank vera samdur við hann, men eg kann ikki hugsa

mær, at nakar føroyingur er, sum tekur undir við honum.

Stovnanina av Fiskavirking heldur hann eisini vera rætta. Hann verjir hetta við at siga, at 1992 vóru 21 flakavirkir i Føroyum. Hann gloymir við vilja at siga, at bert 8-10 av teimum vóru i gongd. Hann upplýsir heldur ikki, at i dag er á leið sama tal av teimum 21 i gongd, men at skipanin við Fiskavirking hevur gjørt, at fleiri nýggj virkir eru komin afturat, soleiðis at tann frammanundan stóri yvirkapasiteturin hjá fiskiðnaðinum á landi er blivin enn størri, meðan ráverunegdin og specialiseringin stórt sæð er óbroytt ella heldur minkað orsakað av skipanini.

Hann sigur eisini, at einki virki gav yvirskot i 1992. Hann útgreinar ikki (við vilja?), um hann meinar yvirskot áðrenn rentur, aftan á rentur ella aftan á rentur og avskrivningar.

Richard átti eisini i verjurøðu síni av Fiskavirking at upplýst, um yvirskot hevur verið i ti strukturbroyting av fiskivinnuni á landi, sum hann gjørdi, og sum so er, so hvussu stórt yvirskotið

hevur verið.

Richard kemur síðani við einum orðavavstri um eginkapital, har hann m.a. sigur, at stóri trupulleikin hjá Fiskavirking er, at eginkapitalurin er ov litil.

Slíkt mæn prógvar best, at maðurin tíverri enn einki hevur skilt av teimum veruligu trupulleikum hjá fiskivinnuni.

Høvdu vit annars rætt at væntaðvónað tað av honum, ti hansara kvalifikation til starvið sum nevndarformaður i figgjargrunninum var jú, at hann sum undirstjóri i Danska Tjóðbankanum hevur skrivað eina bók um gamlar 50 krónuseiðar.

Hann reypar sær av, at Figgjargrunnurin mælti til umsetligar kvotur. Um føroysku politikararnir fylgdu ynksi hansara, vóru øll fiskirættindi føroyinga longu i dag á útlandskum hondum ella i peningastovnunum (eins og t.d. i Hollandi).

Nú hevur øll vinnan og manningarfeløgini saman við fiskifróðingum og landsembætismonnum vent sær frá hesi skipan, so tú (og Peder Andersen) standa eisini einsamallir i hesum spurningi mótvægis øllum føroyingum.

Tú komst til Føroya við einari teoretiskari vitan, sum møguliga riggar til avmarkað økir i Danmark, og hesa vitan kroysti tú, við hjálp av ávisum føroyskum politikarum og sokallaðum vinnulivsfolki yvir okkum – eina heila tjóð við egnari mentan, søgu og máli.

Tú skalt vita, nú tú fert frá sum formaður i figgjargrunninum, at tað fer at taka hesum folki og landi nógv ár at upprætta teir skaðar, sum m.a. tú hevur framt her á landi, og ongastaðni haldi eg, at ordini hjá romverska rithevdandanum Petronius d. ár 66 e. Kr. eru rættari enn i tinum føri.

I danskari tyðing eru tey hesi:

«Vi prøvede energisk. Men hver gang vi begyndte at fungere, skulle vi organiseres. Jeg har senere i livet lært, at vi er tilbøjelige til at møde hver ny situation med omorganisering. Og også at dette er en forunderlig metode til at skabe en illusion af fremgang – medens man skaber kaos, ineffektivitet og demoralisering.

Tórshavn
tann 12. februar 1996
Aksel Hansen

Lesarabrøv

Javnstøðupolitikkur

I tilknýti til, at Javnstøðunevndin hevur sent klagu til landstýrismálanevndina um skeiva kynsbýtið i nevndunum/ráðunum, sum landsstýrið setti i oktober mánaði í fjør, havi eg hug at skoyta upp:

Síðani hetta mál um nevndir og ráð tók seg upp, er hesin spurningur fleiri ferðir settur mær: Júmen! Er tað ikki so, at ongar kvinnur eru, sum ynyska at verða valdar – ella at tær eru sera truplar at yvirtala til slíkt arbeiði?

Svar mitt er kanska ikki so áhugavert og ivaleyst eisini ofta kent frammanundan.

Meira áhugavert hevði verið at vitað, hvussu landsstýrið svaraði hesum spurningi. Tað er tað, hetta mál um nevndir/ráð snýr seg um.

Tað er landsstýrið og ikki javnstøðunevndin, sum velur limirnar i nevndir og ráð, og tað er landsstýrið, sum hevur fingið til uppgávu at syrgja

fyr, at vanbýtið millum kvinnur og menn verður so javnt sum gjørligt.

Ikki fyrr enn landsstýrið hevur gjørt eina roynd, kann svarast, um konufólk finnast. Um landsstýrið síðani kann visa á, at verulig roynd er gjørd, men til fánýtis, tá er stundin at venda sær til javnstøðunevndina.

Fyri okkum, sum arbeiða fyr, javnstøðu, er tað ódámligt og niðurgerandi, at landsins hægsti fyrisitingarligi myndugleiki við at bróta lógina og vísa líka-sælu i javnstøðuspurningum letur spurningar sum omanfyri nevnda vera hangandi ósvaraðar i luftini.

Ørkymland er tað eisini. Ti landsins myndugleikar eiga at ganga á odda og vísa vegin, eisini tá snýr seg um javnstøðupolitikk, sum merkir, at arbeitt verður fyr, at bæði kynini fáa mest møguliga ávirkan innan øll samfelagsøki.

I orðum og felt á pappír

hava Føroyar átið sær hesa skyldu longu i 1983 við altyðða ST-sáttmálanum CEDAW (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women).

Javnstøðulógin frá 1994 er ein fylgja av hesum sáttmála og eitt stig á javnstøðuleiðini. Men veruligur javnstøðupolitikkur rækkur longri, enn nøkur lóg kann áseta.

Lógin er eitt amboð, og verandi mál um valið av nevndum/ráðum visir kanska skillegari enn nakad, at brúk var fyr eini javnstøðulóg.

Annars kann vísaast á, at reglur okkara um, at nevnd/ráð skulu vera eins væl umboðað av báðum kynum, eru líkar teimum i øllum grannalondum okkara og i EU.

Munurin er bert, at i grannalondum okkara hava ábyrgdarhavandi politikarar og myndugleikar ásaðnað, at ikki slept undan at hugsa i javn-

støðubanum – og at ikki er vist, at ikki okkurt gott kann spyrjast burturúr kortini.

Turið Debes Hentze
Tórshavn
7. februar 1996

Skráseting Føroya
hevur i dag skrásett niðanfyrri standandi fráboðan:

Skrásetingar-nr.
P/1 439, P/1 Mikró,
530 Fuglafjørður.

Nevnd:
Farin úr nevndini: Joan Vang Nilsen, W. Grundtsigt, 2, N-9980 Berlevág, Norge (formaður), Dánjal Vang, 530 Fuglafjørður (næstformaður) og Palli Vang, 530 Fuglafjørður.

Stjórn:
Farin frá sum stjóri: Kathrina Vang, 530 Fuglafjørður.

Skráseting Føroya
tann 9. februar 1996

Kristin Balle

Roynd NATEN

Stimbrandi
100% náttúruvevni,
ið menn verjuskipanina,
verja móti bakteriu- og virusálopi.

NATEN Sela (Føroyar)
Tlf. 18649 - 83649 - 11644
Postboks 315 110 Tórshavn
Ring og vit senda

Framtaksgrunnurin

Yviri við Strond 2
Postsmoga 3157
110 Tórshavn

Telefon
Telefax

15966
19139